Основна школа „Свети Сава“ Пожаревац

Е – књига пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“

Пожаревац
2019.

Ова публикација је настала као резултат спровођења пројекта ОШ „Свети Сава“ „Целоживотно учење као образовање за будућност“ у оквиру програма Европске комисије „Еразмус+“, а који на територији Републике Србије спроводи фондација „Темпус“.

Erasmus+

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

FONDACIJA TEMPUS

Предговор

Ова књига је настала као резултат спровођења пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“, који је нашој школи одобрен од стране Фондације Темпус у оквиру програма Европске комисије „Еразмус+“.

Овде смо сабрали све извештаје са спровођења нашег пројекта, од избора колега који ће учествовати на мобилностима, до одржаних дисеминационих активности.

Директор школе: Маргарета Секуловић
Координатори пројекта: Душан Радовановић и Петар Пантић

О пројекту

У мају месецу 2018. године смо обавештени да је наш пројекат „Целоживотно учење као образовање за будућност“ позитивно оцењен и одобрен за финансирање од стране фондације „Темпус“. Нама је то био други пројекат у низу који нам је одобрен у оквиру програма „Еразмус+“, и с обзиром на искуство из првог пројекта („Културна свест у савременом добу“ из 2017.), знали смо колико нас посла чека у спровођењу овог. Напоменули бисмо и да смо ми једина школа са територије града Пожаревца којој су две године заредом одобрени пројекти у оквиру „Еразмус+“ програма.

Пројектом је предвиђен низ активности за полазнике ФООО, манифестације, предавања, посета културно – историјским локалитетима, контакти са школама из иностранства, итд. С обзиром да наша школа има 4 одељења ФООО у централној школи и још 5 укупно у издвојеним одељењима у КПЗ „Забела“ и КПЗ „Женски затвор“ у Пожаревцу, наишли смо на неке препреке у спровођењу пројекта, пре свега логистичког типа, али смо некако успели да и њих превазиђемо, а како бисмо и наше полазнике у затворским јединицама укључили у овај пројекат. Генерално гледано, повратна информација наших полазника је јако добра, свиделе су им се новине имплементиране у настави, тако да је то све добар показатељ спровођења овог пројекта.

Координатори пројекта Душан Радовановић и Петар Пантић

Одабир учесника мобилности

Дана 31.8.2018. одржан је састанак Тима за пројектну наставу којем је присуствовало већина чланова. С обзиром на умањење броја мобилности у оквиру пројекта Еразмус+ - „Целоживотно учење као образовање за будућност“ са 10 на 3, на састанку је једногласно донета одлука да се на мобилност упуте следећи наставници:

1. Слађана Којић, учитељ, се упућује на мобилност у Тенерифе, Шпанија, на обуку "Non formal teaching methods“, у термину 12-16.11.2018. године;
2. Светлана Спасић, педагог, се упућује на мобилност у Малагу, Шпанија, на обуку "4C's: Communication, Collaboration, Creativity and Critical thinking", у термину 4-8.2.2019. године;
3. Петар Пантић, наставник историје, се упућује у Лондон, Велика Британија, на обуку „Building intercultural societies in Europe: the art of coming together", у термину 12-16.11.2018. године.

Запослени ће потписати уговоре о мобилности са матичном установом, и резервисаће места на поменутим обукама, а по пријему потврда о учешћу, и авионске карте и смештај у тим местима.

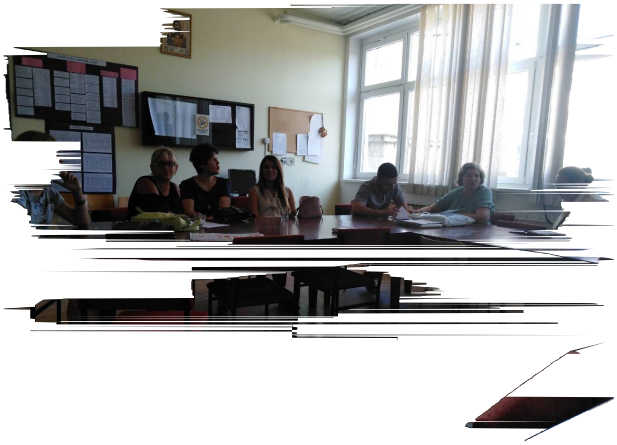

Координатор пројекта – Петар Пантић

Европски дан језика

Дана 5.10.2018. године у ОШ „Свети Сава“ је обележен Европски дан језика. Иако се он обеежава 26.9. сваке године, координатор пројекта и учесници у истом су сматрали да би у обележавање овог Дана требало укључити и полазнике Основног образовања одраслих (ООО), те смо тако одлучили да обележавање истог „померимо“ за прву недељу у овој школској години у ООО.

У обележавању Европског дана језика су учествовали полазници ООО, ученици седмог разреда наше школе, а за реализацију су били задужени наставник информатике/помоћник директора, учитељ/библиотекар и наставник историје.

Учитељ/библиотекар Слађана Којић је направила и два паноа на хамер папиру, један са интересантним чињеницама о европским језицима, а други са основним подацима о Еразмус + програму и овогодишњем пројекту наше школе – „Целоживотно учење као образовање за будућност“. Наставник историје и координатор пројекта Петар Пантић је упознао присутне са најважнијим чињеницама о овогодишњем пројекту, шта су Еразмус + и Фондација Темпус, те како је одабрано име нашег пројекта и како то може и треба да значи свима присутнима, и ученицима и полазницима ООО.

Учесници ове манифестације су имали прилике да виде и чују најзначајније особености европских језика, од поделе међу њима, преко посебне групе која не припада ни једној од три највеће до најстаријег живог европског језика – баскијског. Присутни су учествовали у квизовима који се налазе на веб страници Европског дана језика, и притом су на другом квизу – Државе и језици – остварили максимални резултат.

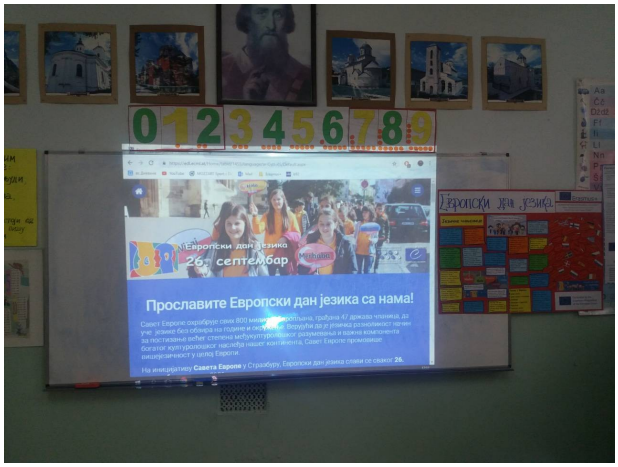

Координатор пројекта – Петар Пантић

Дан Шпаније

Дана 19.10.2018. године у ОШ „Свети Сава“ је обележен Дан Шпаније. Тај дан је установљен као дан сећања на 12.10.1492. кад је експедиција коју је предводио морепловац Кристофер Колумбо стигла до обала Новог света. Представа је реализована са недељу дана закашњења јер је било немогуће спремити представу за 12 дана од почетка наставе у циклусу ФООО.

У обележавању Дана Шпаније су учествовали полазници ООО и ученици седмог разреда. Наставници биологије и историје Душан Радовановић и Петар Пантић (обојица координатори пројекта) су упознали присутне са најважнијим чињеницама о овогодишњем пројекту, а онда су ученици седмог разреда заједно са неколико полазника ООО извели представу „Откриће Новог света“, у којој су ученицима петог два разреда наше школе и полазницима ООО показали како је, сасвим случајно, дошло до открића Новог света. Морамо напоменути да је, логистички, ова десиманациона активност била јако тешко изводљива, пре свега због (углавном) радних обавеза полазника ООО и малог броја дана за

пипрему, али је на крају све испало како су координатори и замислили и ефекат је био потпун.

Координатори пројекта – Душан Радовановић и Петар Пантић

Презентација програма, пројекта и курса колегама, Слађана Којић

Ово је назив пројекта којим је ОШ „Свети Сава“ у Пожаревцу и ове године конкурисала за добијање средстава за његову реализацију Темпус фондацији коју финансира Европска унија кроз програм ЕРАЗМУС+.

Једина смо ОШ у граду у којој се поред образовања и васпитања ученика бавимо и образовањем одраслих. Идеја је да тај наш рад карактеришу иновативне методе, облици и технике рада. Зато се трудимо да испратимо тренд целоживотног учења и одговоримо изазовима везаним за нове приступе образовању и учењу. Један од начина је учешће у пројектима од стране запослених и примена нових знања у свакодневном раду. Целоживотно учење подразумева: Стицање и осавремењивање свих врста способности, интересовања, знања и квалификација од предшколског доба до периода након пензије. Активан развој знања и способности које ће омогућити грађанима прилагођавање „друштву знања“ и омогућити активно учествовање у свим сферама друштвеног и економског живота и на тај начин утицати на властиту будућност. Уважавање свих облика учења: формално, неформално, информално, међугенерацијско као и само-усмерено образовање.

Пројектни тим ОШ „Свети Сава“ из Пожаревца, конкурисао је са својим пројектом „Целоживотно учење као образовање за бдућност“, са циљем унапређивања наставе у оквиру образовања одраслих. Обезбеђена су средства за три мобилности и планиране су активности везане за имплементацију новостечених знања и десиминацију истих у окружењу.

Назив курса: **„Примена неформалног образовања у школама и организацијама за образовање одраслих“ (Applying non-formal education in schools and adult education organizations)**
Место реализације: Порто Де ла Круз, Тенерифи
Време реализације: од 11. до 17. новембра 2018.године.

И

Ц
Љ

КУРСА:

- Уочавање растућег тренда на европском нивоу ка вредновању неформалног и информалног учења,
- Боље разумевања разлика између формалног, неформалног и информалног учења, као и основних неформалних принципа образовања;
- Јачање сарадње и продубљивање котаката створених током мобилности, између колега, учесника у раду и реализацији курса;
- Усвајање нових метода и техника учења, нових алата примењљивих у настави;
- Увиђање значаја тимског рада и путева и начина изградње доброг тима;
- Уграђивање неформалних метода рада у оквиру традиционалних путева образовања;
- Размена идеја и примера добре праксе;
- Мрежа са појединцима и организацијама које раде у области образовања у Европи кроз свакодневну сарадњу и активности на изградњи тима.
- Упознавање места, културног наслеђа места Пуерто де ла Круз.

Садржај курса и искуство стечено на њему, пренела сам својим колегама у школи у којој радим као наставник у образовању одраслих. Припремила сам презентацију уз коју сам покушала да објасним разлику између формалног и неформалног образовања; представила СМАРТ технику која се користи у постављању циљева и примењљива је на различитим нивоима током наставног процеса; упознала колеге са значајем дебате у

настави и са садржајем игара које се могу користити у настави: од игара упознавања, загревања, до оних које се користе за развој и јачање тимског рада.

Уз помоћ фотографија, пренела сам део атмосфере места Пуерто де ла Круз, где је курс реализован.

Лепоту и дивно дружење са колегама из Немачке и Белгије током трајања курса, истакла сам као један од највреднијих бенефита овакве врсте програма. Сугестија свима је, свакако, да се осмеле и дају себи шансу да и сам учествују у оваквим пројектима. Пројектни тим школе ће и у будуће проналазити идеје за нове пројекте а то је шанса да се што више људи укључи у рад и реализацију истих. Презентација курса је одржана 30.11.2018. године у просторијама ОШ „Свети Сава“.

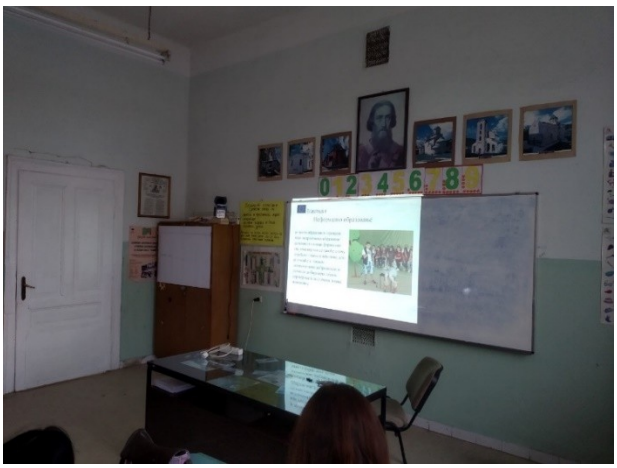

Учитељ – Слађана Којић

Промена учесника мобилности

С обзиром да нам је 5.12.2018. године од Фондације Темпус стигао негативан одговор у вези за захтевом за замену учесника мобилности у Малаги, Шпанија (Светлана Спасић), наш Тим за мобилност се састао и предложио колегу Душана Радовановића за учесника мобилности, који пројектном пријавом није био предвиђен за ову мобилност, већ за Лондон. Захтев за измену учесника мобилности смо поднели у предвиђеном року и одговор Фондације Темпус на овај захтев је био потврдан (26.12.2018.), тако да ће колега Душан Радовановић путовати на мобилност у Малагу, Шпанија.

Координатор пројекта – Петар Пантић

Презентација програма, пројекта и курса полазницима ФООО, Слађана Којић

Једна од планираних активности у оквиру пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“, била је преношење стечених знања и вештина на семинару на Тенерифима, везаног за примену неформалних облика образовања у раду са ученицима и полазницима.

Мој рад у школи је везан за образовање полазника првог циклуса у оквиру основног образовања одраслих што подразумева реализацију садржаја наставе и учења од првог до четвртог разреда основне школе. Програм Функционалног основног образовања одраслих реализује се у школи последњих десет година. Све је почело учешћем у пројекту који је финансирала ЕУ - ДРУГА ШАНСА. Основни циљ пројекта је образовање лица која нису у предвиђеном законском року завршила Основну школу. Школа у којој радим, „Свети Сава“, у то време је била једна од 70 школа чији су запослени , кроз различете обуке, стекли и проширили своје компентенције за рад са одраслим полазницима. Образовање полазника се одвија кроз три циклуса, полагање завршног испита и добијање сведочанства и потврде о завршеној основној школи. Највећи део популације су Роми који који нису завршили основну школу. Током боравка на Тенерифима где је реализована обука у оквиру пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“, упознала сам колеге из Немачке и Белгије који у својој средини раде са одраслим полазницима. Структура и образовни ниво њихових полазника се разликује од наших. Углавном су то мигранти који су стигли до неког степена у свом образовању али и ученици које су направили паузу током образовног процеса и због година старости нису у могућности да похађају наставу у редовним школама. Њихова интересовања и могућност савладавања наставних садржаја је на вишем нивоу, а размена искуства и примери добре праксе су драгоцени за мој даљи рад са полазницима.

У оквиру Првог циклуса ФООО где радим као учитељица, предајем два предмета: српски језик и математику. Основа целокупног рада у Првом циклусу је описмењавање полазника. С обзиром да међу њима постоје велике разлике везане за искуство и интересовање, припрема за рад је веома комплексна јер је рад у највећој мери индивидуализован, са примереним садржајем готово за све полазнике.

Приликом преношења утисака са семинара који сам похађала, највећи део сам посветила причи о неформалном образовању и о начинима на којима ће они, као полазници који ће по посебном програму предвиђеном за образовање одраслих и завршити основну школу, моћи да се укључе у различите облике неформалног учења. То се пре свега односи на учење заната и на користи које могу имати од нових знања и вештина, на њихову отвореност за стицање нових знања, проналажење могућности за што ефикасније учешће у животу локалне заједнице, као и похађање обука, присуство трибинама на којима се могу информисати и стећи нова знања из најразличитијих области. Оно чему посвећујем посебну пажњу у раду са полазницима је неодустајање кад се наиђе на проблем и истрајност у раду.

На једном од часова са полазницима, применила сам СМАРТ технику коју смо разрадили на семинару. Односи се на постављање циљева који морају бити јасни, одмерени, временски ограничени и реални. Припремила сам листић који су полазници попунили на почетку школске године. Углавном су се односили на очекивања везаних за школу и породицу. План је да на крају школске године извршимо анализу и утврдимо у којој су мери постављени циљеви реализовани.

Уз помоћ фотографија, представила сам место у коме сам боравила, Пуерто Де ла Круз. Испричала занимљивости, покушала да дочарам атмосверу са овог дивног острва. Било је питања и исказаних жеља да можда и они једног дана оду та ово егзотично место. После презентације, полазници су учествовали у овладавању технике декупаж и у изради предмета од рециклажних материјала. То је био начин да се укључе у један од видова неформалног учења. План је да се по завршетку израде украсних предмета, организује продајна изложба и да се од новца купи потребан материјал за наставу. Презентација одржана 20. децембра 2018. године.

Учитељ – Слађана Којић

Презентација пројекта на Школском одбору

С обзиром да је наш пројекат „Целоживотно учење као образовање за будућност“ ушао у средишњу фазу спровођења и да иде добрим током, упознали смо и чланове

Школског одбора са активностима у оквиру нашег пројекта.

Школски одбор се састао 24.1.2019. године, и на њему смо изложили све чињенице везане за наш пројекат. Обавестили смо чланове о обележавању националног дана Шпаније, о Међународном дану језика, о избору учесника мобилности итд. С обзиром да је једна мобилност већ одржана (Слађана Којић, Тенерифи, Шпанија), чланови школског одобра су упознати са резултатима мобилности, и упућени у детање наредних мобилности колега Душана Радовановића и Петра Пантића.

Међи члановима је била и ученица наше школе, представник Школског парламента, и свима њима је било изузетно драго што је школа у поступку писања нових пројеката који би укључили и мобилност ученика наше школе, и за сада спремамо три таква пројекта са партнерским школама из Турске, Хрватске и Португала.

Директор школе – Маргарета Секуловић

Презентација програма, пројекта и курса на Зимским сусретима учитеља у Пожаревцу

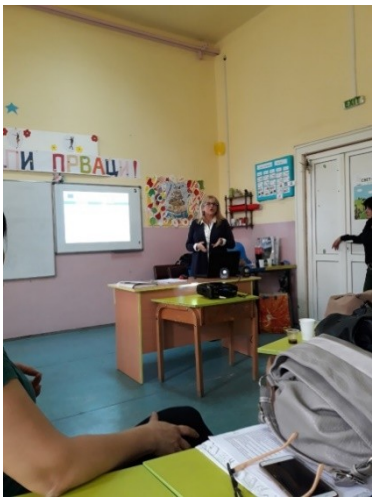

Зимски сусрети учитеља су реализовани су у организацији Учитељског друштва града, 1. фебруара 2019. године у ОШ „Доситеј Обрадовић“. Као дугогодишњем члану Друштва, пружена ми је могућност да својим колегиницама и колегама представим своје искуство везано за учешће у пројекту „Целоживотно учење као учење за будућност“ који се реализује уз подршку програма Европске комисије ЕРАЗМУС+.

Другу година за редом школа у којој радим, ОШ „Свети Сава“ у Пожаревцу ради на пројектима и учествује у њиховој реализацији захваљујући средствима добијеним од стране Европске комисије и програма Еразмус+, а који на територији Републике Србије спроводи фондација Темпус. Прошлогодишњи пројекат „Културна традиција у савременом добу“ је успешно реализован, а овогодишњи „Целоживотно учење као учење за будућност“ се реализује по предвиђеном плану.

Своје импресије и утиске са мобилности која је реализована у периоду од 11. до 17. новембра 2018.године у месту Порто Де ла Круз на Тенерифима пренела сам својим колегама учитељима из различитих школа Браничевског округа. Готово сви су показали велико интересовање за учешће у програму ЕРАЗМУС+ нарочито после презентације овог предивног места у којем је курс реализован. Било је пуно питања и интересантних

коментара. Представљање курса који сам похађала, „Примена неформалног образовања у школама и организацијама за образовање одраслих“ (Applying non-formal education in schools and adult education organizations), пратила је презентација са кратким садржајем, интересантним деловима и сугестијама у вези примене метода и техника у раду. Поделила сам материјал који могу користити као протокол за постављање циљева током рада - СМАРТ техником. Препричала утиске о тамошњој школи коју сам обишла са колегама из Белгије, Италије и Немачке који су похађали курс; о дивном дружењу са европским колегама што је по мени и највећи бенефит оваквих интернационалних курсева у смислу продубљивања сарадње и размене искуства на месту које је потпуно другачије од места на којима свако од нас живи. Острво Тенерифи је острво сталног пролећа које карактерише вулкански, црни песак, ведро и топло време у зимским месецима, високе палме и најлепши цвркут птица. Сви смо уживали и време које смо провели тамо ће остати у предивном сећању сваког од нас.

Учитељ – Слађана Којић

Презентација програма, пројекта и курса Секцији педагога Браничевског округа

Као једна од особа која је већ учествовала у Еразмус+ пројектима (у прошлогодишњем пројекту „Културна традиција у савременом добу“ сам боравила на курсу у Италији), била ми је част и задовољство да колегама из Секције педагога Браничевског округа 16.3.2019. у Пожаревачкој гимназији представим најбитније резултате нашег овогодишњег пројекта „Целоживотно учење као учење за будућност“.

Колегама педагозима сам прво укратко представила „Еразмус+“ програм (за који је већи део њих ипак чуо, али није имао прилике да се усавршава у оквиру истог), шта он подразумева, како се може аплицирати итд. Потом сам прешла на сам пројекат, коме је намењен, али и да се може применити на буквално свакога јер је циљ пројекта усадити у људску свест потребу о целоживотном учењу и континуираном напредовању.

Будући да сам присуствовала свим презентацијама својих колега у матичној школи а који су били на мобилностима, ја сам њихове презентације што је верније могуће представила и колегама педагозима, и чини ми се да им се највише допала та разноврсност курсева које су колеге одабрали и похађали, као и разноврсност локација где су се курсеви одржали.

На крају презентације је уследила дискусија, где смо разговарали о нужности усавршавања током читавог живота, а такође су колеге пожелеле да добију више информација о начину на који се пишу „Еразмус+“ пројекти, те сам их упитила на координаторе нашег пројекта, јер су сви исказали жељу да у наредном циклусу и њихове школе аплицирају.

Педагог школе – Светлана Спасић

Презентација програма, пројекта и курса колегама, Петар Пантић

У току фебруара месеца 2019. године боравио сам на стручном усавршавању у Лондону, похађајући курс – „**Различитост, културна свет и инклузија – радити са различитим културама“** у организацији „Creating ground“ у источном Лондону, тачније Греничу. По повратку са курса, у оквиру дисеминације пројекта, одржао сам једночасовну презентацију колегама из школе о утисцима са курса, наученим вештинама, новим контактима са европским колегама, Лондону као мултиетничком граду итд.

Курс је трајао од 18. до 22.2.2019., док сам се ја вратио пар дана касније. Курс је трајао дакле 5 дана, сваког дана по 4-5 сати (укупно трајање курса је 20 часова), док смо другог дана неколико часова боравили у организацији „Renaisi“ у североисточном Лондону, тачније Хекнију. Колегама сам представио и њима су се највише свиделе нове идеје у настави, како у Функционалном основном образовању одраслих, тако и у редовној настави, а које сам научио делом у оквиру курса, а делом у дељењу примера добре праксе са осталим колегама који су похађали курс и предавача из организације „Creating ground“ који раде у основним школама у Лондону. Све научено на курсу бих поделио на два дела – један је управо за колеге, а други за полазнике ФООО, који су такође предвиђени за похађање једне радионице у оквиру дисеминације пројекта. Колеге сам такође упознао и са свим културним знаменитостима Лондона које сам обишао, почевши од једног од 33 „hub“-а (средишта различитих мањина у Лондону) – Хакнија, преко Кемден маркета (највеће пијаце у северном Лондону) и Брик лејна (мултиетничке улице у којој живи неколико различитих група народа – Индуси, Јевреји Хасиди и Арапи) до свих музеја који су под управом Града Лондона, и у које је бесплатан улаз.

Презентацију курса и пројекта колегама сам завршио позивом да размисле о свом учествовању у пројектима стратешког партнерства који наша школа тренутно пише (као координатор) заједно са још три европске школе. Презентација је одржана 18.3.2019. године.

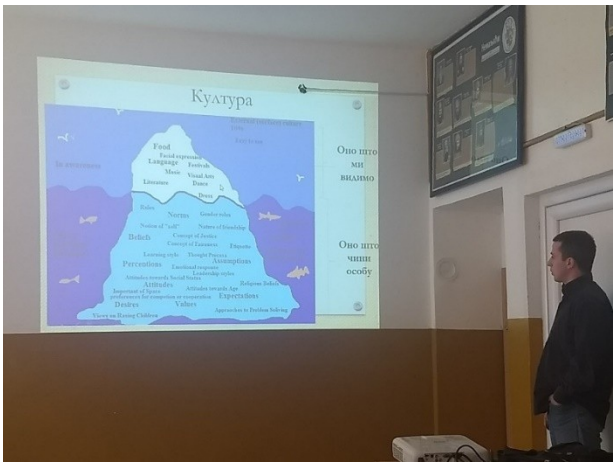

Координатор пројекта – Петар Пантић

Презентација програма, пројекта и курса полазницима ФООО, Петар Пантић

Основна школа „Свети Сава“ из Пожаревца је у току 2018. године конкурисала код Фондације Темпус у оквиру програма „Еразмус+“ са пројектом „Целоживотно учење као образовање за будућност“. У оквиру пројекта су нам одобрене три мобилности, односно похађање три различита курса. У току фебруара месеца 2019. године боравио сам на стручном усавршавању у Лондону, похађајући курс – „**Различитост, културна свет и инклузија – радити са различитим културама“** у организацији „Creating ground“ у источном Лондону, тачније Греничу. По повратку са курса, у оквиру дисеминације пројекта, одржао сам једночасовну презентацију полазницима ФООО у нашој школи о утисцима са курса, наученим вештинама, новим контактима са европским колегама, Лондону као мултиетничком граду итд.

Полазници су имали прилику да виде како је изгледао курс који сам похађао, европске колеге које сам упознао итд. Посебну пажњу сам посветио њиховој едукацији битних вештина које сам научио на курсу, као што су међусобно уважавање, поштовање различитих култура, вера и традиција, рад у групи и самостално. Полазницима су се свиделе новине које сам им представио, и чини ми се да је општи утисак био јако добар. Онда сам им одржао једно краће предавање о Лондону као једном космополитском граду, и како људи који ту живе функционишу као заједница. Били су запрепашћени чињеницом да у Лондону живи 15 милиона људи (од тога се половина у Лондон доселила у последњих

30так година), да се у њему говори 300 различитих језика и да у њему живи више од 200 народа. Показао сам им слике из свих музеја које сам обишао као и познатих места, за које неки јесу а неки нису чули, истакао важност познавања енглеског језика као основног средства комуникације биле где у свету, не само у енглеском говорном подручју, објаснио им како функционише аеродром (нико од полазника присутних на предавању није путовао авионом).

Овог дана смо имали и прву видео конференцију са школом из околине Атине са којом сарађујемо у нашем eTwinning пројекту „Целоживотно учење као образовање за будућност“, и тако смо започели спровођење и овог пројекта. Интересантно је да је колегиница из грчке школе терала своје полазнике ФООО да се представе на енглеском језику, по принципу „Hello, my name is...“, што се нашим полазницима јако свидело, па су и они сами устали и почели са представљањем на енглеском језику. Тако је овај дан испао јако добар, и настављамо даље са спровођењем дисеминационих активности и пројекта.

Полазници су одушевљени новинама које смо увели (видео конференција, рад у групама, рад на пројекту), ускоро имамо час у природи, тако да је ово велики плус и за нас и за њих. Презентација је одржана 18.3.2019. године.

Координатор пројекта – Петар Пантић

Презентација програма, пројекта и курса колегама, Душан Радовановић

У току фебруара месеца 2019. године боравио сам на стручном усавршавању у Малаги, похађајући курс – „**4C’s: Communication, Collaboration, Creativity and Creative thinking“** у организацији „iDevelop, Euromind“ интернационалног тренинг провајдера. Семинар се одржавао у центру Малаге, у опремљеним просторијама „Галакси“ комплекса.

По повратку са курса, у оквиру дисеминације пројекта, одржао сам једночасовну презентацију колегама из школе о утисцима са курса, наученим вештинама, новим контактима са европским колегама, али и са освртом на град Малагу, историјат, културу, уметност и малажански менталитет карактеристичан за југ Шпаније.

Семинар је трајао од 4 до 8.2.2019., у просторијама „Галакси“ комплекса у самом центру Малаге. Ментор курса је била Ана Аурора Караско Гарсија, по струци дипломирани психолог са мастер дипломом из људских ресурса, такође експерт у

психоанализи и психотерапији и медијацији са конфликтном медијацијом. Семинар су поред мене похађале колеге и колегинице из Румуније, Словеније, Пољске и Чешке. Током пет дана семинара централна тема се развијала око метода, начина и могућности повезивања креативности као индивидуалне вештине кроз сарадњу и комуникацију, те екстраполација истих на ученике у циљу стварања напредне, модерне радне атмосфере која треба да резултира не само у савладавању постојећих задатака већ да оде корак даљи подстакне полазника (сви узрасти, одрасли) да креира нешто ново, да размишља, промишља и развија критичко мишљење. Током семинара сам са колегама константно размењивао искуства и савете добре праксе извођења наставе, усвојио нове обрасце и корисне алате („Скампер“, „Бонових 6 шешира“,...) за извођење и реализацију наставе, један дан курса се посебно бавио проблемом кофликтних ситуација које су испоставило се реалност у основним школама широм Европе и методама и начинима заобилажења, спречавања и решавања истих. Константо током реализације семинара паралелно са задацима који су пред нас стављани, бавили смо се и проблемом „нас самих“, идеја овога јесте у томе да свака акција коју предузмемо у раду са децом и одраслима полази из нас самих, тако да је од велике важности да свој ум и персону превасходно доведемо у фокус како би смо се испољили на прави начин и полазницима и ученицима у сваком тренутку понудили „најбољу тренутну верзију себе“.

Презентацију курса и пројекта колегама сам завршио управо позивом да поред унапређивања процеса наставе кроз различите методе, дигиталне компетенције, мултимедијалне и сличне креативне садржаје, свако мало „загвире“ у себе и „ревидирају“ како би у сваком тренутку били „најбоља верзија себе“, а што није нимало лако. Презентација одржана 19.3.2019. године.

Координатор пројекта – Душан Радовановић

Презентација програма, пројекта и курса полазницима ФООО, Душан Радовановић

У току фебруара месеца 2019. године боравио сам на стручном усавршавању у Малаги, похађајући семинар – **„4C’s: Communication, Collaboration, Creativity and Creative thinking** - “ у организацији „iDevelop, Euromind“ интернационалног тренинг провајдера. Семинар се одржавао у центру Малаге, у опремљеним просторијама „Галакси“ комплекса. По повратку са семинара, у оквиру дисеминације пројекта, одржао сам једночасовну презентацију полазницима ФООО у нашој школи о утисцима, наученим вештинама, али и са освртом на град Малагу, историјат, културу, уметност и малажански

менталитет карактеристичан за југ Шпаније, што сам полазницима ФООО приближио ауторским сликама које су настале током мог боравка у Шпанији.

Полазници ФООО су имали прилику да виде како је изгледао семинар који сам похађао, колеге са којима сам током семинара сарађивао и садржаје које смо током тих пет дана обрађивали и дискутовали. Посебну пажњу сам посветио презентацији битних вештина и алата које сам научио током семинара а за које сматрам да су јако примењиви код полазника ФООО, те да би могли да дају позитивне резултате, као што су рад у групи (сарадња) и самостално (поспешивање размишљања, креативност и критички осврт). Чини ми се да су полазници са одобравањем прихватили не толико новине које сам им представио, већ начин на који то може да се примени у реалној настави тако да се може рећи да је тај први корак био успешан. У наставку излагања сам се трудио да полазницима

приближим начин живота на југу Шпаније са посебним освртом на сличности и разлике у менталитету, посебно сам се осврнуо на неопходност познавања страних језика у циљу заобилажења језичке баријере, те кроз слике представио архитектуру, историју и уметничку вредност Малаге. Презентација одржана 19.3.2019. године.

Координатор пројекта –
Душан Радовановић

Презентација пројекта директорима ОШ са територије града Пожаревца

С обзиром да је наш пројекат „Целоживотно учење као образовање за будућност“ ушао у средишњу фазу спровођења и да иде добрим током, решила сам да своје колеге, директоре основних школа са територије града Пожаревца упознам са нашим пројектом.

Представила сам им циљеве пројекта, коме је намењен, ко може да учествује, како је пројекат замишљен, које су етапе спровођења, с којим проблемима смо се сусретали у току спровођења истог, итд. Напоменула сам и да су већ обављене три мобилности наших колега, и то на Тенерифима, у Малаги и Лондону, и то се њима свидело, с обзиром да неки од њих нису ни знали које све могућности отвара програм „Еразмус+“.

Колеге директори су се посебно интересовали за могућности аплицирања у наредном року, па су упућени на наше координаторе пројекта који су и аутори истог, а како би се што боље спремили и покушали да конкуришу са својим пројектима. Презентација је одржана на састанку Актива директора основних школа у ОШ „Десанка Максимовић“ у Пожаревцу, 29.3.2019.

Директор школе – Маргарета Секуловић

Вече Шпаније

Дана 29.3.2019. године у ОШ „Свети Сава“ је обележено Вече Шпаније. У обележавању Дана Шпаније су учествовали ученици, полазници ООО и наставници наше школе.

Наставница шпанског језика Татјана Дешић је припремила рецитаторску секцију, која је извела рецитације четири поеме Федерика Гарсије Љорке, наставница српског језика Марија Марковић је припремила ритмичку тачку са нумером „Mi Gente“, двоје наших колега – Слађана Којић и Душан Радовановић, који су у оквиру својих мобилности боравили у Шпанији, су у оквиру скеча „Сусрет на аеродрому“ представили како је изгледао њихов боравак у Шпанији и шта су све могли да виде од знаменитости Малаге и Канарских острва, а полазници ФООО су заједно са ученицима седмог разреда још једном извели представу „Откриће Америке“. Школски хор је уз пратњу наставнице Весне Миленковић такође извео неколико познатих нумера на шпанском језику.

Обележавању ове активности су присуствовали сви полазници ФООО као и ученици и запослени у нашој школи.

Координатори пројекта – Душан Радовановић и Петар Пантић

Међународни дан Рома

Дана 8.4.2019. године у Функционалном основном образовању одраслих при ОШ „Свети Сава“ је у организацији школе и Ромског едукативног центра обележен Међународни дан Рома. Тај дан је установљен 1990. године на Четвртом светском конгресу Рома као дан сећања на недељу 7-12.4.1971. године кад су се представници Рома први пут окупили како би указали на проблеме са којима се њихов народ суочава широм света.

ФООО ОШ „Свети Сава“ има око 120 полазника у три циклуса и то – у централној школи четири одељења, три одељења у „КПЗ Забела“ и два одељења у „КПЗ за жене“. Већина наших полазника су Роми, и хтели смо, барем нашим полазницима у централној школи да укажемо на важност образовања и свакодневног учења нових знања и вештина. Полазницима се прво обратила директорка школе Маргарета Секуловић која је, заједно са осталим наставницима, пожелела срећан Међународни дан Рома свим нашим полазницима, уз један апел свима да редовно долазе у школу, али и да редовно доводе своју децу у школу, јер су скоро сви наши полазници уписали и децу у нашу школу.

Окупљенима се обратио и наш колега, Зоран Вељковић, професор виолине у Музичкој школи у Пожаревцу који је нашим полазницима одржао једно предавање о важности образовања и едукације, напоменувши да нико неће променити положај и углед Рома у друштву од њих самих и да то они могу да учине само настављајући школовање које су започели, како их народ не би видео само као раднике комуналних предузећа, у најбољем случају. Такође, и друге колеге које предају у ФООО су се обратили полазницима, апелујући да промене своју праксу и максимално се посвете и тренутном школовању, али и да размишљају о даљем.

Полазници су имали прилике да виде како је један наш колега Зоран Вељковић, иначе Ром, и поред свих стигми које владају у нашем друштву према Ромима успео да се издигне и заврши Музичку академију у Новом Саду, што је њима, надамо се, дало подстрек да и сами гледају другим очима на образовање и важност учења у даљем току живота. Посебно се ово односи на млађе полазнике ФООО у нашој школи, којима се ближи завршни испит, и који увелико размишљају коју ће средњу школу уписати, било редовно било ванредно.

На крају је директорка школе Маргарета Секуловић дала изјаву медијима у вези овог обележавања Међународног дана Рома и учешћу наше школе другу годину за редом у програму Еразмус+.

https://urbancityradio.org/svetski-dan-roma-obelezen-u-funkcionalnom-osnovnom-obrazovanju-starijih-pri-os-sveti-sava-u-pozarevcu/

Координатор пројекта – Петар Пантић

Презентација програма, пројекта и курса учитељима – Велика Плана и Смедерево

Будући да сам неколико година ангажована и као сарадник издавачке куће „Креативни центар“, искористила сам прилику током априла месеца и на два места, у Великој Плани 19.4.2019. и Смедереву 23.4.2019. године, присутним колегама из локалних школа презентовала наш овогодишњи Еразмус+ пројекат „Целоживотно учење као учење за будућност“. Такође сам споменула и наш прошлогодишњи пројекат „Културна традиција у савременом добу“, а који је успешно реализован, а овогодишњи „Целоживотно учење као учење за будућност“ се реализује по предвиђеном плану.

Своје импресије и утиске са мобилности која је реализована у периоду од 11. до 17. новембра 2018.године у месту Порто Де ла Круз на Тенерифима пренела сам својим колегама учитељима из различитих школа Подунавског округа. Готово сви су показали велико интересовање за учешће у програму ЕРАЗМУС+ нарочито после презентације овог предивног места у којем је курс реализован. Било је пуно питања и интересантних коментара. Представљање курса који сам похађала, „Примена неформалног образовања у школама и организацијама за образовање одраслих“ (Applying non-formal education in schools and adult education organizations), пратила је презентација са кратким садржајем, интересантним деловима и сугестијама у вези примене метода и техника у раду. Поделила сам материјал који могу користити као протокол за постављање циљева током рада - СМАРТ техником. Препричала утиске о тамошњој школи коју сам обишла са колегама из Белгије, Италије и Немачке који су похађали курс; о дивном дружењу са европским

колегама што је по мени и највећи бенефит оваквих интернационалних курсева у смислу продубљивања сарадње и размене искуства на месту које је потпуно другачије од места на којима свако од нас живи.

Колеге из Велике Плане и Смедерева су били потпуно одушевљени чињеницом да је овако нешто доступно у нашој земљи (велики број њих уопште није знао за „Еразмус+“ програм), тако да сам их и посаветовала кад су пријавни рокови, како да напишу пројекат, на чему да се базирају итд.

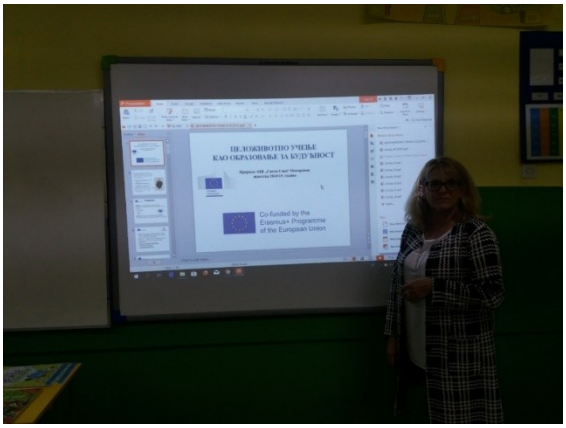

Учитељ – Слађана Којић

Дан св. Ђорђа

Дана 23.4.2019. године у ОШ „Свети Сава“ је обележен Дан св. Ђорђа, код нашег народа познатији као „Ђурђевдан“.

Пре свега, нашим ученицима је било јако чудно зашто се тај дан обележава (барем у Великој Британији) 23.4., а не 6.5. као код нас па смо то прво разјаснили ученицима, а онда смо прешли на обележавање једног од националних дана Британије. Иначе, Уједињено краљевство нема свој национални дан, као такав, већ више различитих дана у току године обележава као свој национални дан, и ми смо се као школа одлучили да овај дан обележимо као национални дан Уједињеног краљевства.

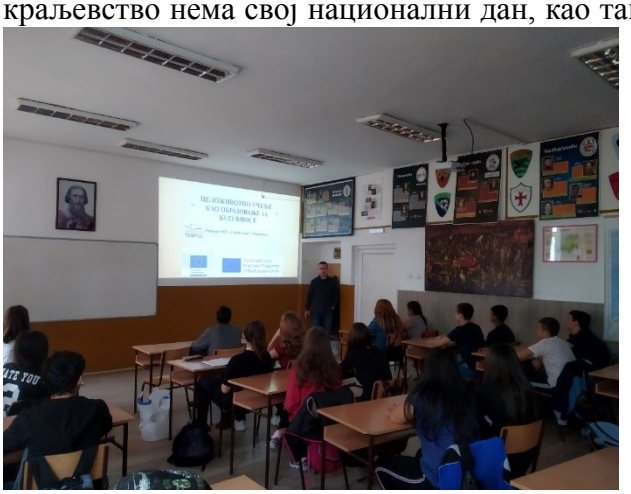

Ученици наше школе су имали прилику да виде основне чињенице о Уједињеном краљевству Велике Британије и Северне Ирске, култури, традицији, занимљивостима, важним историјским личностима и догађајима из ове државе итд. Ученици су потом упознати са учешћем наше школе у програму Еразмус+ у претходне две године, као и о поднетим пријавама за учешће у наредним пројектима. Наставник Петар Пантић је такође и информисао ученике о свом недавном боравку у Лондону, упознао ученике са свим битним чињеницама везаним за Лондон и курс који је

тамо похађао, као и о свему оном што је тамо обишао док је боравио у посети. На крају презентације су ученици заједно са наставницима направили један пано на хамер папиру који ће бити окачен на школски инфопано „Европски пројекти школе“.

Координатор пројекта – Петар Пантић

Дан Европе

Дана 9.5.2019. године смо у школи обележили Дан Европе. Овај дан се обележава широм Старог континента у сећање на 9.5.1945., кад је Немачка војска потписала капитулацију и тиме окончала најкрвавији сукоб у људској историји, Други светски рат.

Ученици наше школе су имали прилику да виде основне чињенице о овом датуму, ужасима Другог светског рата и страдања љуског рода и управо тиме сами изграде мишљење о значају Дана Европе и како он данас, 84 године од овог догађаја, управо повезује евопске народе, уместо да их удаљава. Такође, ученици су имали прилике да виде и чују неке од најзначајнијих особености Европске Уније, где се Србија налази на том путу и које су све предности чланства наше земље у ЕУ.

Након свега је одабрано троје наших ученика који ће представљати школу на такмичењу у Пожаревачкој библиотеци под називом „Шта знам о ЕУ“, и то су Мина Митић (8/3), Милица Јовановић (8/4) и Алекса Гушовић (8/1). Они су у финалу поражени од представника ОШ „Доситеј Обрадовић“, такође из Пожаревца.

Координатор пројекта – Душан Радовановић

Сајам образовања

Нашим пројектом смо предвидела велики број активности за полазнике ФООО, а једна од, слободно можемо нагласити, битних активности за полазнике свакако је посета Сајму образовања. Полазници трећег циклуса који имају жељу да наставе школовање су заједно са још неколико ученика 8. разреда и наставником Душаном Радовановићем посетили Сајам образовања који је одржан 13.5.2019. године.

Ученици и полазници ФООО су имали прилике да виде све средње школе са територије града, као и профиле које образују, и можда тиме себи мало приближе занимања којима би желели да се баве у будућности. Ученици наше школе су били најзаинтересованији за профиле Пољопривредне школе из Пожаревца и Техничке школе из Костолца (које највише наших ученика и традиционално уписује), док су се полазници ФООО интересовали, у складу са препорукама наставника, за профиле Политехничке школе Пожаревац (аутолимар, аутоелектричар, аутомеханичар и возач моторног возила), као и Техничке школе Костолац (смер - заваривач).

Морамо да напоменемо да је нашим пројектом предвиђено да Сајам образовања ми

организујемо у нашој школи, али нам је неколико средњих школа са територије града на наш позив у току априла месеца одговорило да немају слободан термин за нашу активност, док је само Пољопривредна школа „Соња Маринковић“ једина одговорила позтитивно. С обзиром да је Сајам образовања у Центру за културу одржан у организацији и под покровитељством Града Пожаревца, као и да је традиционална манифестација која окупља све средње школе са територије читавог града, које представљају своје образовне профиле уз адекватну демонстрацију истих одлучили смо да полазнике и ученике у пратњи наставника упутимо у Центар за културу.

Координатор пројекта – Душан Радовановић

Сајам запошљавања

Пројектом смо предвидели је велики број активности за полазнике ФООО, а једна од, слободно можемо нагласити, битних активности за полазнике свакако је посета сајму запошљавања, на који начин се, између осталог, остварује директна повезаност са градивом предвиђеним планом и програмом предмета Предузетништво, који полазници похађају током другог и трећег циклуса основног образовања. Са друге стране сама посета представља добар темељ за развијање здравих радних навика, схватање важности запошљавања, активног тражења посла, познавање различитих извора из којих се може добити информација о потражњи односно о могућностима за запошљавање; развијање идеја за самостално обављање различитих делатности, предузетнички дух, управљање и располагање средствима, итд.

Сајам запошљавања реализован је дана 29.05.2019. у главном холу Центра за културу Пожаревац, где су постављени штандови различитих фирми, предузећа, тимова и удружења као што је између осталих, удружење особа ометених у развоју „Кључ“ из Жабара. На сајму су полазници могли да виде „in situ“ како функционише понуда и потражња, однос запослени и послодавац, да се информишу о профилима који су дефицитарни, односно о занимањима за којима је највећа потражња. Са друге стране благодарећи градиву из предмета предузетништво, полазници су увидели колика је важност „CV“-ја и мотивационог писма у налажењу посла данас, те одговорности и обавезе послодаваца, предузетника, те какав је и колико тежак и одговоран задатак стављен пред њих приликом избора кандидата у однос запосленог.

Иако ова активност није предвиђена нашим пројектом, сматрали смо да је добра ствар да је уврстимо у календар наших активности, јер ће на директан начин полазницима трећег циклуса који желе да наставе школовање указати која су занимања данас перспективна и усмерити их ка одабиру школа у којима ће наставити образовање, било у редовном било у ванредном облику.

Координатор пројекта – Душан Радовановић

Час у природи

Наш пројекат предвиђа различите активности у које су укључени полазници ФООО, а једна од активности је била и посета и обилазак спомен-парка Чачалица. Спомен-парк Чачалица се налази у источном делу града Пожаревца које представља део Сопотске греде са надморском висином од 203 метара. Сам парк лежи на 28 хектара површине који према првим подацима из периода од пре око 300 година представљају брдо као мочварну и запуштену утрину. На месту споменичког комплекса је у току Другог светског рата стрељано око 3.000 заробљених партизана. Место на коме почивају њихови посмртни остаци обележено је спомеником изведеним у форми зида, са пушчаним

удубљењима и партизанским симболима који обележавају стрељање жртава. У оквиру спомен-парка налази се и костурница 441 борца Црвене армије, палих октобра 1944. године на подручју од Рудне главе до Младеновца. У њихову част је на том простору посађена 441 бреза, донете из Русије. Марта 1946. године изведено је планско пошумљавање, а 1958. засађене су саднице Црног бора и направљена је дренажна мрежа за одвод мочварне воде чиме је брдо постало сувље а флора бујнија. У оквиру овог парка се налази велики број стабала ретких биљних врста и ситних животиња. Спомен-парк је уређен 1962. године. Аутори споменичких остварења унутар парка су архитекта Бранислав Стојановић и вајар С. Мишић. Године 1973. Завод за заштиту споменика културе додељује брду Чачалица статус споменика културе. Са појединих делова брда види се готово цела панорама Пожаревца.

Ова активност је имала вишезначни карактер са циљем да полазници усвоје концепте здравих стилова живота, свест о природи и важности очувања природе, самим тим и о важности заштите животне средине те човекове средине, о концепту екологије као науке, те одрживог развоја који би подразумевао планско искоришћавање ресурса. Са друге стране, полазници су имали могућност да упознају спомен-парк Чачалицу из историјског угла, да науче и сазнају нешто о дешавањима на тлу овог локалитета током Другог светског рата, а што је од важности за град Пожаревац и сам Браничевски округ.

Посета спомен-парку Чачлици реализована је 17.05.2019. године, са полазницима су ишли из школе андрагошки асистент Душица Ковачевић, наставник биологије Душан Радовановић, српског језика Марија Марковић и историје Петар Пантић. Активност је реализована у две етапе, при чему је прва подразумевала посету еколошком дому и фотографисање код споменика жртвама Другог светског рата, а друга шетњу до врха брда и посету споменику „Споменик слободи“, односно „Звезда“. Обе етапе пратило је излагање са циљем да се обједине историјске и биолошке чињенице у једну функционалну целину. Овом приликом наставник је полазницима представио књигу „Самоникла флора спомен-парка Чачалица“, аутора Светлане Ракић, одакле су полазници имали могућност да се упознају са флором Чачалице, али и флором и фауном града Пожаревца, аутохтоним и лековитим врстама, геоморфолошким карактеристикама територије на којој лежи брдо Чачлица и сам град Пожаревац, а поред карактеристичних типова земљишта који преовладавају на овом простори било је помена и карактеристичној клими, падавинама, ветровима, температури итд.

Интересантан је закључак и крепи чињеница да су полазници ФООО уживали како у шетњи, будући да већина није никада, или је спомен-парк посетила само један пут, те у информацијама које с добили од наставника, додатна активност, проналажење различитих биљних врста уз помоћ слика и података из књиге показала се јако интересантном а полазници су били успешни.

Координатор пројекта – Душан Радовановић

Презентација пројекта школама са ФООО са територије ШУ Пожаревац

У уторак, 11.6.2019. године у ОШ „Свети Сава“ је одржана презентација пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“ представницима школа које такође имају ФООО, а налазе се на територији ШУ Пожаревац. Од укупно четири школе које образују одрасле (укључујући нашу), појавиле су се колеге из две школе (ОШ „Доситеј Обрадовић“ из Смедерева и ОШ „Радица Ранковић“ из Лозовика“) док се колеге из ОШ „Вељко Дугошевић“ из Турије нису појавили. Због завршетка школске године у ФООО али и почетка радова у пољу, полазници ФООО из ових школа нису могли да дођу. Такође, колеге из наше школе које претходно нису слушали презентације курсева и мобилности нас који смо на исте ишли су такође присуствовали. На крају наших предавања, наша директорка школе је представила своје учешће у пројекту „Образовање у затвору: начин да се буде слободан“, који се такође финансира из средстава Еразмус+ програма у овогодишњем циклусу, а који је релевантан за све који раде и у ФООО.

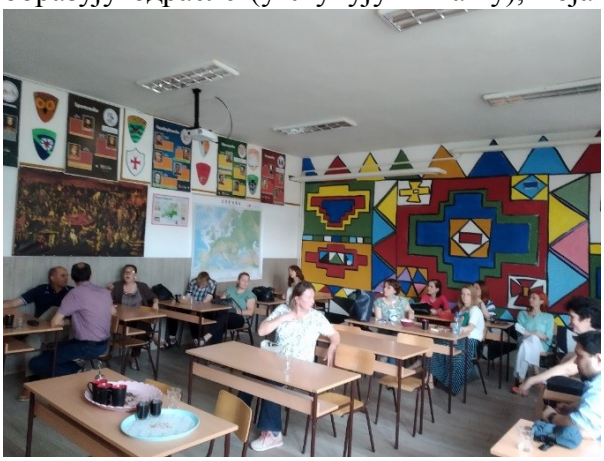

Као аутор највећег дела нашег пројекта сам прво ја представио пројекат наше школе колегама, шта је све потребно да би један пројекат био успешно написан и одобрен од стране Фондације Темпус, саветовао колеге где да траже партнере, на шта у пројектној пријави да се фокусирају и понудио сву нашу помоћ везано за аплицирање у будућим роковима. Потом смо и ја и колеге Душан Радовановић и Слађана Којић представили наше мобилности и курсеве и морам да признам да су колеге из других школа били мало љубоморни на чињеницу да они нису знали да постоји програм Еразмус+ и да могу да аплицирају и да обиђу све оно што смо ми обишли.

После одржаних презентација смо повели дискусију, шта је релевантно од оног што смо приказали колегама, шта може да се примени у ФООО а шта у редовном школству, и поделили смо искуства везана за уписивање полазнике, форсирање њиховог наставка школовања, сарадње у будућности итд.

Договорена је узвратна посета овим школама на почетку наредне школске године, а како бисмо и полазнике из ових школа упознали са нашим пројектом и објаснили им важност целоживотног учење и континуираног усавршавања.

Линк ка вести:
http://www.hitradio.rs/vest/14154/prezentacija-projekta-celozivotno-ucenje-kao-obrazovanje-za-buducnost

Координатор пројекта - Петар Пантић

E-twinning пројекат „Lifelong learning as education for the future“

Као што је и предвиђено пројектом, у јануару месецу смо заједно са школом из Грчке успоставили **E-twinning пројекат** „Lifelong learning as education for the future“. Циљ пројекта је повезивање наших школа, размена искустава, подизање свести о важности основног образовања и целоживотног учења и усавршавања. У току фебруара месеца нам се прикључила још једна школа, из Турске, а са обе школе смо обавили видео позиве и извршили упознавање, како нас наставника, тако и наших полазника; некима је то било јединствено искуство комуникације на страном језику, и јако нам је драго због тога.

E-twinning пројекат ће трајати још једну школску годину, дакле, до јуна 2020. године, и план нам је да наше нове полазнике такође укључимо у овај пројекат, али и да покушамо да укључимо још неку школу из Европе.

Координатор пројекта – Петар Пантић

Сајт пројекта

Као што је и предвиђено, крајем јуна је започета израда сајта нашег пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“. Сајт ће у току лета бити комплетно

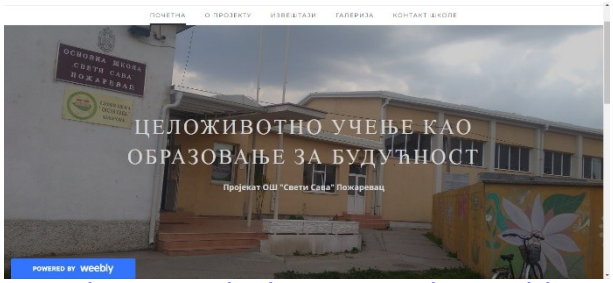

завршен, са додатим свим извештајима, укључујући и за оне активности које нам тек предстоје.

Сајт се налази на адреси:

https://celozivotnoucenje.weebly.com/

Координатор пројекта - Петар Пантић

Флора и фауна Северне Америке

Једна од дисеминационих активности у нашем пројекту јесте представљање флоре и фауне Северне Америке. Дана 22.5.2019. године смо реализовали ову активност. Овом приликом наставник Душан Радовановић је припремио презентацију за ученике петог, шестог и седмог разреда која има двојак карактер, едукативни и забавни. Кроз слике и текстове о биљним и животињским врстама Северне Америке уечници треба и да се подсете појма „биом“, односно да се упознају са предеоним целинама планете Земље, а то су: Тундре, Тајге, Листопадне шуме, Медитеранска и травна вегетација (степе, саване, прерије...), биом пустиња и тропских кишних шума. Различите биоме настањају различите биљне и животињске врсте функционално адаптиране на различите сетове еколошких фактора који на њих утичу, па је један од циљева презентације био упознати се са различитим животним формама како биљака тако и животиња. За крај презентације остале су слике карактеристичних врста различитих предеоних целина, представника риба, водоземаца, гмизаваца, птица и сисара, а по којима је овај регион познат или носи назив.

Координатор пројекта - Петар Пантић

Извештај са завршног испита полазника ФООО

Полазници трећег циклуса су ове године поред наставних и ваннаставних активности као најважнију свакако имали припрему за завршни испит који је почео 17.06. тестом из српског језика, 18.06. рађен је тест из математике, а 19.06. комбиновани тест. Тестове су радили полазници два одељења трећег циклуса из централне школе и полазници једног одељења трећег циклуса „КПЗ Забела“. На завршни испит је изашло укупно 32 полазника и самим тим, сви су завршили основну школу. Након два дана, 21.06. стигли су прелиминарни резултати о учинку полазника на завршном тесту који показују да

су полазници трећег циклуса ФООО тестове положили са више него задовољавајућим успехом.

Основна школа „Свети Сава“ ове године поред генерално доброг успеха на завршним тестовима за полазнике ФООО може да се похвали чињеницом да тројица полазника (Фикрет Васић, Енвер Мурина и Димитрије Милић) настављају редовно школовање у средњим школама, уписани на жељене смерове по првој жељи и са високим бројем бодова оствареним на завршном испиту, али и одличним успехом током шестог, седмог и осмог разреда основне школе. Још неколико наших полазника је увидело потребу да не остане само на основној школи, да се на било који начин даље усаврши, па су тако две госпође одлучиле да упишу курс за кројача, а како би што пре могле да нађу стално запослење.

Координатор пројекта – Душан Радовановић

Резултати анкете спроведене у ФООО

У реализацију нашег пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“ смо у потпуности укључили полазнике ФООО, и ово је први пут да су полазници поред устаљених обавеза у школи имали велики број активности, радионица, презентација, предавања, излет у природу и сл. Морамо да наведемо да је због објективних околности и техничке неопремљености наших учионица у затворима за мушкарце и жене јако тешко било спровести део нашег пројекта, али смо се довијали на неке друге начине како бисмо наше полазнике и у овим установама укључили у спровођење пројекта.

По завршетку наставних обавеза, обављеном завршном испиту полазници друге шансе ФООО у централној школи и издвојеним одељењима „КПЗ Забела“ и „КПЗ Женски затвор“, радили су анкету „Целоживотно учење као образовање за будућност“. Сви полазници су се изјаснили да знају да је њихова школа Свети Сава учесник и реализатор овог пројекта, док је велика већина навела да се о овоме информисала од других полазника (КПЗ) а у мањој мери преко огласне табле. Готово су сви присуствовали презентацијама наставника везаним за мобилности и у вези са реализацијом пројекта, а ако изузмемо издвојена одељења КПЗ, полазници ФООО у централној школи су скоро сви учествовали у активностима као што је обележавање Дана Рома, Дана Шпаније, посета спомен-парку Чачалици итд...Сви учесници су навели у анкети да су им ове активности биле интересантне и корисне, затим примењиве док готово нико није рекао да су му ове активности биле на било који начин досадне. Из разлога објективне природе (запослење, порордица, деца) један број полазника није био у могућности да присуствује комуникацији са школама из Грчке и Турске, полазници који су учествовали у видео позиву изјаснили су се да је ово било одлично искуство и да би га радо поновили, а и они који нису били у могућности да присуствују свакако су се изјаснили да би радо присуствовали у будућности. Став полазника је да су модерне технологије неопходне или битне у већој мери, радује чињеница да би скоро сви (95%) у будућности волели да учествују у неком пројекту а потово радује чињеница да сви наши полазници (укупно четворо из другог циклуса, тројица полазника из трећег циклуса су већ уписали средње школе у редовном школовању) који могу да упишу средњу школу редовним путем то и планира. Већина

наших полазника (90%) схвата важност целоживотног учења, а усмено су нам пренели да им је контакт са пројектом помогао да промене начин размишљања када је образовање у питању.

Координатор пројекта – Душан Радовановић

Резултати анкете спроведене међу колегама у школи

С обзиром да се пројекат приближио самом крају, решили смо да анкетирамо наше колеге, како бисмо добили повратну информацију о начину на који смо спровели наш пројекат, али и да увидимо потенцијале за будуће пројекте. Анкета је урађана на последњој седници наставничког већа за школску 2018/2019. годину, а укупно је анкетирано 40 колега.

Анкета се састоји од 9 питања, па ћемо редом коментарисати одговоре на питања.

1. **Да ли сте упознати са чињеницом да је наша школа у току школске 2018/2019. године учесник и реализатор пројекта у оквиру Еразмус+ програма?**

Да Не

Само један негативан одговор, претпостављамо да је то нова колегиница која је почела данас да ради у нашој школи, али смо због будућих пројеката и њу анкетирали. Сви остали (98%) су дали позитиван одговор, и то је нешто што смо и знали да ће да се деси.

2. **Ако сте знали, како сте за то сазнали ?**

а) Са огласне табле б) Од других колега в) На седницима школских већа

Са огласне табле је четворо колега сазнало за наш пројекат, 16торо од других колега и 20 на седницама школских већа.

3. **Да ли сте присуствовали презентацијама наставника који су учествовали на мобилностима у оквиру пројекта?**

Да Не

Укупно четворо колега није присуствовало ниједној презентацији.

Уколико јесте, наведите на колико сте презентација били. _____

Једанаест колега је било на једној презентацији, исто толико на по две и четрнаест колега на све три презентације.

4. **Да ли сте присуствовали другим активностима (обележавање Дана Рома, Дана Шпаније, итд) у оквиру спровођења пројекта?**

Да Не

Двадесетдвоје колега је учествовало у активностима у спровођењу пројекта, што је одличан резултат, с обзиром да је овај пројекат намењен наставницима и полазницима у ФООО (наставника у ФООО има тек 15), док 18 није учествовало ни у једној активности, и желели бисмо да се ова цифра смањи у нашем наредном пројекту који почињемо да реализујемо у току нове школске године.

5. **Уколико јесте, како процењујете садржаје са курсева које су вам презентовале колеге?**
   - интересантне ДА НЕ
   - корисне ДА НЕ
   - примењиве ДА НЕ
   - досадне ДА НЕ

Све колеге (које су присуствовале презентацијама) су навеле да су им презентације биле интересантне, корисне, примењиве и нимало досадне.

6. **Да ли користите платформе за повезивање са наставницима из Европе (eTwinning, EPALE, Twinspace?**

Да Не

Половина наших колега је на ово питање одговорило негативно, и ту видимо шансу за напредак.

7. **Уколико не користите, да ли бисте волели да научите да користите?**

Да Не

Од тих 20 колега које не користе платформе за повезивање са наставницима и ученицима из Европе, само 5 (12% свих анкетираних) је одговорило да не би желело да научи да користи ове платформе.

8. **Да ли сматрате да би повезивање са европским колегама и ученицима било корисно за Ваше ученике?**

Да Не

На нашу велику жалост, укупно шесторо колега је овде одговорило негативно (15%).

9. **Да ли бисте волели да у будућности и Ви учествујете у неком пројекту?**

Да Можда Не

Укупно 24-торо колега (60%) је одговорило да би волело да учествује у будућим пројектима, „можда“ је одговорило још 10-торо (25%), док је негативно одговорило шесторо колега, и овде смо јако задовољни одговорима и жељом наших колега да учествују у будућим пројектима које ће наша школа писати у оквиру „Еразмус+“ програма.

Координатор пројекта – Петар Пантић

Приручник за ФООО, ОШ Свети Сава Пожаревац

Нашим пројектом смо предвидели и формирање једног приручника који би био резултат вишегодишњег рада Функционалног основног образовања одраслих у нашој школи и спровођења пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“, којим је наша школа конкурисала код Фондације Темпус у оквиру програма Европске комисије „Еразмус+“.

Овај приручник је намењен како наставницима и стручним лицима која раде у ФООО, тако и полазницима, првима да олакша рад у образовању одраслих и евентуално им помогне да унапреде своја знања у овој области, а другима да олакша свакодневни долазак у школу и мотивише их да заврше основну школу, али и промене свест о важности целоживотног учења и образовања.

Овај приручник се налази на сајту пројекта, https://celozivotnoucenje.weebly.com/.

Координатор пројекта – Петар Пантић

Извештај директора школе о спровођењу пројекта „Целоживотно учење као образовање за будућност“ за локалне новине

Наша школа је у конкурсном року 2018. године пројектом **„Целоживотно учење као образовање за будућност“** конкурисала код фондације „Темпус“, која на територији Републике Србије спроводи програм Европске комисије „Еразмус+“. С обзиром да нам је 2017. године одобрен пројекат који се фокусирао на редовне ученике наше школе, желели смо да напишемо пројекат који би се сада базирао на полазнике Функционалног основног образовања одраслих, а који се образују у нашој школи.

У мају месецу 2018. године смо обавештени да је наш пројекат „Целоживотно учење као образовање за будућност“ позитивно оцењен и одобрен за финансирање од стране програма „Еразмус+“. Нама је то био други пројекат у низу који нам је одобрен од стране Фондације Темпус и с обзиром на искуство из првог пројекта („Културна традиција у савременом добу“) знали смо колико нас посла чека у спровођењу овог. Напоменула бих и да смо ми једина школа са територије града Пожаревца којој су две године заредом одобрени пројекти у оквиру „Еразмус+“ програма.

Овогодишњи пројекат је стартовао 3. 9. 2018. године дакле првог радног дана школске године. Пројектом смо предвидели низ активности и манифестација, обележавање националних дана Шпаније, Велике Британије и Дан Европе, сусрете са колегама наставницима из других школа, презентације директорима школа са територије града Пожаревца, Секцији педагога Браничевског округа и активима наставника . Наших троје

колега, Слађана Којић - учитељица у ФООО/библиотекар, Душан Радовановић - наставник биологије, и Петар Пантић - наставник историје, су одабрани да се упуте на мобилност. Пројектом су предвиђена три курса, један о формалном и неформалном начину образовања (Тенерифи, Шпанија, Слађана Којић), други о развоју креативности, сарадње и критичког мишљења (Малага, Шпанија, Душан Радовановић) и трећи о превазилажењу културолошких баријера (Лондон, Велика Британија, Петар Пантић). Све три мобилности су успешно спроведене, колеге су се вратиле из иностранства пуни утисака и мотивисани да све научено пренесу и остатку колектива, што су и учинили. Пројектом је предвиђено и анкетирање свих запослених у школи, али и полазника ФООО, који су оценили да су им се свиделе новине у раду наших наставника, видео позиви са школама из Турске и Грчке, часови у природи, посете културно – историјским споменицима и упознавање са културама других зермаља тако да је повратна информација јако добра.

У овогодишњем конкурсном року наша школа је конкурисала са три нова „Еразмус+“ пројекта, и пројекат Стратешког партнерства који смо ми писали и у којем смо координатори (а учествују још и школе из Хрватске, Турске и Португала) је одобрен (што је трећи пут у низу), а новина је да ће сада по први пут и наши ученици (15 ученика) бити у могућности да иду на мобилност, односно у посету школама у иностранству, где би представљали нашу школу, град и државу.

Извештај ће бити објављен у месечнику „Браничевац“ који излази у среду, 4.9.2019. године. Циљано смо одабрали крај пројекта да објавимо резултате јер смо били уверени у добијање позитивног одговора на наш пројекат Стратешког партнерства, и желели смо да обавестимо јавност и о спровођењу тренутног и о спровођењу будућег пројекта.

Директор школе, Маргарета Секуловић

EPALE дисеминација резултата пројекта „Lifelong learning as education for the future“

Као што је и предвиђено пројектом, поред коришћења мреже EPALE за проналажење курсева који смо похађали у оквиру нашег пројекта, мрежу EPALE ћемо користити и за дисеминацију резултата нашег пројекта.

Последњег дана спровођења пројекта, 1.9.2019. године смо поднели захтев за отварање директоријума у који бисмо поставили све резултате нашег пројекта, а који би могле да виде колеге наставници како на националном тако и на Европском нивоу. Чим нам буде отворен налог, претпостављамо 2.9.2019., почећемо са постављањем извештаја са спровођења пројекта, на српском и енглеском језику, с тим да ће бити и на латиници, како би колеге из бивших југословенских република које не владају енглеским језиком баш најбоље били у прилици да прочитају све наше резултате.

Намерно смо се одлучили за сам крај спровођења пројекта како бисмо могли све извештаје одједном да окачимо на ову платформу, а с обзиром да смо имали доста активности ове последње недеље спровођења пројекта.

Координатори пројекта – Душан Радовановић и Петар Пантић